

ŠIAULIŲ RĖKYVOS PROGIMNAZIJS DOVANŲ POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Rėkyvos progimnazijos (toliau – Progimnazija) Dovanų politika (toliau – Politika) reglamentuoja Progimnazijos deklaruojančių asmenų (toliau – Darbuotojai), kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, elgesį ir veiksmus gavus neteisėtą atlygį.

2. Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo 1997 m. liepos 2 d. įstatymu Nr. VIII-371 (LR 2019 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. XIII-2274 redakcija), Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 2014 m. kovo 25 d. įstatymu Nr. XII-802, Lietuvos Respublikos 1999 m. gegužės 25 d. Turto ir verslo vertinimo, pagrindų įstatymu Nr. VIII-1202 (LR 2011 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. XI-1497 redakcija), Turto ir verslo vertinimo metodika, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos 2002 m. gegužės 28 d. Korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904 (LR 2021 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. XIV-471 redakcija), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtomis Dovanų politikos švietimo įstaigose gairėmis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2020 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. KS-40 „Dėl rekomendacinių gairių dėl dovanų ar paslaugų priėmimo apribojimų tvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos).

3. Politikos tikslas – nustatyti, valdyti ir kontroliuoti Progimnazijoje gaunamo neteisėto atlygio atvejus ir jų mastą, užkirsti kelią galimam kyšininkavimui, papirkimui ar kitokiam neteisėtam elgesiui.

4. Neteisėtas atlygis – į Progimnaziją atnešti, atsiųsti (paštu, per kurjerį, elektroniniu ar kitais būdais) ar kitu būdu palikti pinigai, taip pat daiktai, kurie nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, Progimnazijos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, kai naudojamosi tarnybiniais tikslais.

5. Politikos nuostatos netaikomos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytiems atvejams dėl dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareigomis, taip pat dėl reprezentacijai skirtų dovanų su valstybės, Progimnazijos ir kitokia simbolika arba kai paslaugomis yra naudojamosi tarnybiniais tikslais.

II SKYRIUS DOVANŲ POLITIKOS TURINYS

6. Dovanos pedagogams Progimnazijoje iš auklėtinių, mokinių turi būti priimamos tik tomis progomis, kurios susijusios su profesinėmis pareigomis ar šventėmis, pavyzdžiui, Rugsėjo 1-osios, Tarptautinės mokytojų dienos, Išleistuvių ir pan.

7. Kiekvienas dovanojimo atvejis būna individualus, todėl, prieš apsisprendžiant priimti ar nepriimti dovaną su profesinėmis pareigomis ar šventėmis susijusiomis progomis, rekomenduojama įvertinti:

7.1. Dovanos įteikimo aplinkybes ir priežastis.

7.2. Ar dovanos vertė ne per didelė nei to įprastomis sąlygomis leistų tikėtis su dovanotoju siejantys santykiai.

7.3. Dovanojimų dažnumą ir jų periodiškumą, nes net smulkios, tačiau dažnai dovanojamos dovanos gali reikšti siekį įgyti palankumą, kad būtų paveikti būsimi sprendimai.

7.4. Dovaną teikiančio asmens ketinimus, ar tai jis daro iš pagarbos, dėkingumo, mandagumo, neturėdamas ketinimų palankiu sau būdu paveikti būsimus sprendimus, ar atsidėkoti už priimamus arba anksčiau priimtus sprendimus.

7.5. Ar su dovanotoju nebuvo elgiamasi dviprasmiškai, leidžiant susidaryti klaidingą nuomonę, kad dovanos (atsidėkojimo) iš jo laukta ir tikėtasi.

7.6. Ar priėmus dovaną bus galima jaustis laisvam nuo bet kokių galimų įsipareigojimų.

7.7. Ar didžioji dalis arba net visos darbo funkcijos yra susijusios su dovanotoju ar jo artimais asmenimis, todėl, priėmus iš jo dovaną, visuomet būtų interesų konflikto regimybė.

7.8. Ar nekels neįtikėjimo, jeigu dovanos gavimo faktas taps viešai žinomas kolegoms, Progimnazijos vadovams, bendruomenės nariams, žiniasklaidai.

7.9. Ar nebus neįtikėjimo dovanotojui ar gavėjui, jeigu dovana ir jos šaltinis bus deklaruoti Progimnazijoje nustatyta tvarka.

8. Jeigu sprendžiant, ar priimti dovaną, kyla abejonių, tuomet rekomenduojama dovanos nepriimti, o dovanotojui paaiškinti motyvus (tai draudžiama įstatymu, Progimnazijos etikos kodeksu, Progimnazijos darbo tvarkos taisyklėmis ir pan.).

9. Progimnazijos Dovanų registre (Politikos 3 priedas) informacija yra saugoma 3 metus nuo paskutinio įrašo apie konkrečią dovaną padarymo dienos. Pasibaigus dovanos saugojimo terminui, atsakingas asmuo nedelsdamas ištrina įrašą apie dovaną iš Dovanų registro. Dovanų registro duomenys skelbiami Progimnazijos interneto svetainėje.

10. Darbuotojas, gavęs dovaną ir manydamas, kad jos vertė gali viršyti 150 Eur, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jos gavimo dienos užpildo dovanos perdavimo aktą (Politikos 1 priedas), o už dovanų registravimą atsakingas darbuotojas registruoja ją Dovanų registre (Politikos 3 priedas)

III SKYRIUS DOVANOS VERTINIMAS, REGISTRAVIMAS IR APSKAITA

11. Dovanos, kurios vertė akivaizdi ir kurios vertė galima nustatyti pagal ant dovanos nurodytą kainą (kainos žymą, priklijuotą etiketę ar pan.), vertinimas neatliekamas. Atsakingas asmuo, sudarydamas Dovanos vertinimo aktą, pastabose pažymi, kokių būdu buvo nustatyta vertė.

12. Dovana užregistruojama Progimnazijos Dovanų registre (Politikos 3 priedas).

13. Dovanos vertė nustatoma vadovaujantis šiuose teisės aktuose nurodytais vertinimo kriterijais:

13.1. Lietuvos Respublikos 1999 m. gegužės 25 d. Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu Nr. VIII-1202 (LR 2011 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. XI-1497 redakcija).

13.2. Turto ir verslo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“.

14. Dovanos vertės nustatymą atlieka Progimnazijoje už korupcijos prevenciją atsakinga pedagogų darbo grupė (toliau – Darbo grupė). Dovanos vertinimas gali būti atliekamas atsižvelgiant į tapačių daiktų ar jų atitikmenų rinkos vertę pagal elektroninėje erdvėje ar kituose informacijos šaltiniuose esančius duomenis ar vadovaujantis kita informacija.

15. Darbo grupei nustačius dovanos vertę, yra užpildomas Dovanos vertinimo aktas (Politikos 2 priedas), kuris registruojamas ir saugomas teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais. Visi Darbo grupės nariai, dalyvavę vertinant dovaną, pasirašo ar kitaip patvirtina Dovanos vertinimo aktą ir, jeigu būtina, įrašo komentarus.

16. Jeigu vertinimo metu nustatoma, kad dovanos vertė neviršija 150 Eur (Politikos 2 priedas), tokia dovana į apskaitą netraukiama. Progimnazija gali pasirinkti vieną ar kelis į apskaitą neįtrauktos dovanos naudojimo variantus:

16.1. Dovana gražinama dovaną gavusiam darbuotojui ir ji tampa jo nuosavybe. Darbuotojas gali su dovana elgtis taip, kaip ja m atrodo priimtina. Darbuotojo pageidavimu, dovana gali būti

užregistruojama ir perduodama (Politikos 1 priedas) Progimnazijai (naudoti, eksponuoti ir pan.), perdavimo aktą registruojant ir saugant teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

16.2. Dovana (išskyrus vardines dovanas) lieka Progimnazijoje ir, jeigu yra galimybė, naudojama darbo reikmėms.

16.3. Dovana atiduodama labdarai.

17. Dovaną, kurios vertė didesnė nei 150 Eur, Darbo grupė su dovanos vertinimo aktu (Politikos 2 priedas) perduoda Progimnazijos atsakingam asmeniui dėl dovanos įtraukimo į apskaitą.

18. Kai dovanos vertė viršija 150 Eur, ji yra laikoma Progimnazijos nuosavybe.

19. Dovanos nepataisomo sugadinimo ar sunaikinimo faktas nustatomas Darbo grupės sprendimu.

IV SKYRIUS VEIKSMAI GAVUS NETEISĖTĄ ATLYGĮ

20. Jeigu Darbuotojui siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis atitinka kyšio¹ požymius arba provokuojama jį priimti, Darbuotojas privalo perspėti tokį neteisėtą atlygį siūlantį, žadantį ar davusį asmenį apie jo daromą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, galimas pasekmes (galimą ikiteisminį tyrimą, baudžiamąją atsakomybę) ir pareikalauti nedelsiant nutraukti tokius veiksmusⁱⁱ. Darbuotojas turi aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, ir neprovokuoti asmens duoti neteisėto atlygio (kyšio). Taip pat darbuotojas turi paaiškinti, kad jis privalės pranešti apie tai už Progimnazijos korupcijos prevenciją atsakingam asmeniui arba teisės saugos įstaigoms.

21. Darbuotojas privalo atsisakyti priimti ir kitus daiktus, kurie nors ir neatitinka kyšio požymių, tačiau taip pat nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, Progimnazijos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, kai yra naudojamosi tarnybiniais tikslais. Darbuotojas privalo paaiškinti tokius daiktus siūlančiam asmeniui, kad jų priėmimas gali būti vertinamas kaip Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymoⁱⁱⁱ ar etikos taisyklių pažeidimas^{iv}, bei paraginti neteikti, atsiimti siūlomus daiktus. Nepavykus iš karto perspėti neteisėto atlygio davėjo (pvz., jam pasišalinus arba kai neteisėtas atlygis atsiųstas paštu, per kurjerį ir pan.), jis gali būti kviečiamas telefonu, el. paštu ar kitais būdais (jei žinomi kontaktiniai duomenys) atvykti į Progimnaziją ir atsiimti atsiųstus ar paliktus daiktus. Jeigu nepavyksta minėtų daiktų gražinti juos palikusiam ar atsiuntusiam asmeniui arba nežinoma, kas juos paliko ar atsiuntė, dėl jų priimamas vienas iš Politikos 28 punkte nurodytų sprendimų.

22. Asmeniui, kuris išreiškė norą finansiškai ar kitokia turtine išraiška padėkoti Progimnazijai už suteiktas paslaugas, turi būti paaiškinta, kad tai jis gali padaryti skirdamas paramą ar labdarą pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą. Jei asmuo nori padėkoti Progimnazijos darbuotojams už gerai atliktą darbą, jam gali būti pasiūloma tai padaryti pateikus padėką darbuotojui asmeniškai elektroniniu paštu, pateikti įrašą Progimnazijos interneto svetainėje ar pan.

23. Apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą (paliktą, rastą, atsiųstą, perduotą per kitą asmenį) neteisėtą atlygį Progimnazijos Darbuotojai visais atvejais žodžiu, raštu, telefonu ar elektroniniu būdu nedelsdami privalo pranešti už korupcijos prevenciją Progimnazijoje atsakingam asmeniui. Jei neteisėtas atlygis turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (atlygiu siekiama daryti įtaką Darbuotojui, kad jis teisėtai ar neteisėtai veiktų arba neveiktų vykdydamas įgaliojimus), Darbuotojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 101 straipsniu, privalo informuoti teisės saugos įstaigą^v.

24. Už korupcijos prevenciją Progimnazijoje atsakingas asmuo, gavęs informacijos apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą neteisėtą atlygį:

24.1. Nuvykęs į vietą, išsiaiškina preliminarias įvykio aplinkybes (asmens, siūliusio, žadėjusio duoti ar davusio neteisėtą atlygį, tapatybę, ketinimus ir pan.).

24.2. Įvertinęs gautos informacijos turinį ir nustatęs galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymius, nedelsdamas informuoja Progimnazijos vadovą ir kompetentingas teisėsaugos institucijas bei imasi visų priemonių galimai nusikalstamai veikai sustabdyti ir fiksuoti.

24.3. Informuoja neteisėtą atlygį (kyšį) siūlantį, žadantį duoti ar davusį asmenį, kad jis, esant galimybei, turės palaukti, kol atvyks teisėsaugos pareigūnai. Jei toks asmuo pasišalino iš įvykio vietos, apie tai informuoja atvykusius teisėsaugos pareigūnus.

24.4. Imasi priemonių įvykio vietai apsaugoti, iki atvyks teisėsaugos pareigūnai. Jeigu galimai neteisėtas atlygis buvo paliktas ant stalo, įkištas į stalčių ar numestas ant žemės, rastas automobilyje, drabužių kišenėse ar kitoje vietoje, būtina palikti jį ten, kur yra, išskyrus atvejus, kai yra pavojus, kad neteisėtas atlygis gali būti pamestas ar sunaikintas. Įvykio vietoje nieko neliesti rankomis, pvz., neperskaičiuoti pinigų kupiūrų, ir stengtis užtikrinti, kad ir kiti asmenys nieko neliestų.

24.5. Esant galimybei ir nepažeisdamas asmens duomenų apsaugos reikalavimų, įvykį fiksuoja garso ar vaizdo įrašu.

24.6. Jei yra asmenų, kurie galėjo matyti neteisėto atlygio davimo ar bandymo jį duoti faktą, užsirašo jų kontaktinius duomenis, kuriais būtų galima susisiekti, esant galimybei paprašyti palaukti, kol atvyks teisėsaugos pareigūnai.

24.7. Jeigu įvertinęs surinktos informacijos turinį nustato, kad nėra galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (pvz., daiktas paliktas atsitiktinai), apie tai pažymi Neteisėto atlygio registre (Politikos 4 priedas), informuoja Progimnazijos vadovą ir imasi priemonių gautiems daiktams grąžinti arba priima sprendimus, numatytus Politikos 28 punkte.

25. Už korupcijos prevenciją Progimnazijoje atsakingas asmuo užtikrina pagalbą pareigūnams atliekant aplinkybių tyrimą dėl neteisėto atlygio, pateikia surinktą informaciją ir su jais bendradarbiauja.

V SKYRIUS GAUTO NETEISĖTO ATLYGIO REGISTRAVIMAS

26. Už korupcijos prevenciją Progimnazijoje atsakingas asmuo, gavęs pranešimą apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą galimai neteisėtą atlygį, per 1 darbo dieną registruoja šį faktą Neteisėto atlygio registre (Politikos 4 priedas). Gauto ar palikto neteisėto atlygio dalykas turi būti nufotografuojamas, fotografijos saugomos elektroninėje laikmenoje, susietoje su Neteisėto atlygio registru.

27. Jei neteisėtas atlygis perduodamas teisėsaugos įstaigoms arba grąžinamas davėjui, pažymima Neteisėto atlygio registro pastabų skiltyje.

28. Jeigu neteisėtas atlygis nėra perduodamas teisėsaugos įstaigoms (nesant nusikalstamos veikos sudėties ir kai davėjas atsisako jį atsiimti) arba negrąžinamas davėjui (nežinomas neteisėto atlygio davėjas), vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir protingumo principu, gali būti priimamas vienas iš šių sprendimų:

28.1. Neteisėtas atlygis perduodamas labdarai.

28.2. Neteisėtas atlygis sunaikinamas.

28.3. Neteisėtas atlygis nuasmeninamas ir naudojamas bendroms Progimnazijos ir jos interesantų reikmėms (pvz., papuošti bendrojo naudojimo patalpas, pavaišinti Progimnazijos interesantus ir pan.).

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Su Politika ir jos pakeitimais visi Progimnazijos darbuotojai supažindinami per elektroninę dokumentų valdymo sistemą DBSIS. Politika skelbiama progimnazijos interneto svetainėje www.rekyvosprogimnazija.lt.

30. Asmenys, pažeidę šios Politikos reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

(Dovanos perdavimo akto forma)

DOVANOS PERDAVIMO AKTAS

20__ m. _____ d.
Šiauliai

Eil. Nr.	Dovanos pavadinimas ir apibūdinimas	Dovana perdavusio įstaigos ar įmonės darbuotojo vardas ir pavardė	Dovana gavęs asmuo	Įteikimo data	Įteikimo vieta	Įteikimo aplinkybės	Kiekis	Vertė	Pastabos
1.									
2.									

Dovaną perdavė _____
(pareigos, parašas, vardas, pavardė)

Dovanas priėmė _____
(pareigos, parašas, vardas, pavardė)

(Dovanos vertinimo akto forma)

DOVANOS VERTINIMO AKTAS

20__m._____d. Nr. _____
Šiauliai

Šiaulių Rėkyvos progimnazijos donanų, gautų pagal tarptautines tradicijas, reprezentacinių donanų vertinimo komisija, sudaryta

_____ iš
(dokumento, kurio pagrindu sudaryta komisija, pavadinimas, data, Nr.)

Korupcijos prevencijos darbo grupės pirmininko(-ės)

_____ ir

Darbo grupės narių:

_____.

įvertino

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vertės nustatymo šaltinis	Kiekis	Kaina, Eur	Suma, Eur
1.	2	3	4	5	6
2.					
3.					
Iš viso:					

Dovana gražinama / perduodama:

(asmens pareigos, vardas, pavardė)

Pasiūlymai / pastabos dėl donanos vertinimo, perdavimo saugoti, donanos naudojimo, eksponavimo ir pan.: _____

Dokumentai:

1. Dovanos perdavimo akto kopija.
2. Kiti (pagal poreikį).

DOVANŲ REGISTRAS

Registracijos Nr.	Dovanos gavimo data	Dovana (dovanos pavadinimas, apibūdinimas, kiekis)	Dovanotojas (dovaną įteikusio asmens vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas), dovanos įteikimo aplinkybės, vieta	Dovanos gavėjas (darbuotojo, kuriam įteikta dovana, pareigos)	Orientacinė dovanos vertė	Dovanos statusas (priimta ir saugoma, sunaikinta, grąžinta dovanotojui ir kt.

NETEISĖTO ATLYGIO REGISTRAS

Registracijos Nr.	Dovanos gavimo data, laikas	Dovanos davėjo vardas ir pavardė, juridinio asmens pavadinimas (jeigu žinoma)	Dovanos gavėjo ir (ar) pranešėjo (darbuotojo, kuriam įteikta dovana) pareigos	Koks atlygis ir donanos įteikimo aplinkybės, vieta (kada, koku būdu siūlyta, teikta, palikta, donanos požymiai ir pan.)	Atlikti veiksmai: faktą registravęs Korupcijos prevencijos darbo grupės progimnazijoje pirmininkas, kokių veiksmų imtasi, parengto dokumento data, numeris, fotonuotrauka ir kt.	Pastabos

ⁱ Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 230 straipsnio 5 dalį kyšis yra bet kokios turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui (materialios ar nematerialios, turinčios ekonominę vertę rinkoje ar tokios vertės neturinčios) forma išreikštas neteisėtas ar nepagrįstas atlygis už pageidaujama valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdamas įgaliojimus.

ⁱⁱ Praktikoje pastebimos dažnos situacijos, kai asmenys (ypač vyresnio amžiaus) nuoširdžiai galvodami, kad teikia nekaltą padėką (pvz., saldinių dėžutę, medaus stiklainį ir pan.) už dėl jų atliktus ar planuojamus atlikti viešojo sektoriaus darbuotojų veiksmus, neteisėtą atlygį teikia kaip dovaną, nenorėdami nieko papirkti ar paveikti ir dažnai net nesuvokia, kad tokie veiksmai yra nusikalstami. Kartais asmenys taip pat nežino, kad neteisėtą atlygį priimti viešojo sektoriaus darbuotojams draudžia teisės aktai. Svarbu suprasti, kada asmuo nori įteikti neteisėtą atlygį tyčia, sąmoningai kaip kyšį (už darbuotojų atliekamas pareigas, statusą) ir kada neteisėtas atlygis teikiamas už mandagų, kultūringą aptarnavimą, nenorint paveikti darbuotojų valios ar turėti išskirtinės padėties ir palankumo. Rekomenduotina pirmiausia mandagiai paaiškinti asmeniui apie neteisėtą atlygį, padėti suprasti veiksmų pavojingumą.

ⁱⁱⁱ Pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnį deklaruojantis asmuo ar jam artimas asmuo negali priimti donanų ar paslaugų, jeigu tai susiję su deklaruojančio asmens tarnybine padėtimi ar tarnybinėmis pareigomis. Už šio įstatymo pažeidimą taikoma administracinė atsakomybė, nustatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 533 straipsnyje.

^{iv} Už Mokyklų etikos taisyklių ir (ar) kodeksų pažeidimus gali būti taikoma drausminė ir (ar) tarnybinė atsakomybė.

^v Pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 101 straipsnį valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai (artimųjų giminaičių ir šeimos narių sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso XXXIV skyriuje), privalo pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba ikiteisminio tyrimo Mokyklai, jei jis gavo neginčijamų duomenų, liudijančių šios veikos padarymą, arba pats stebėjo ar kitaip fiksavo šios veikos padarymą ir jei teisės aktuose nėra nustatyta praneštinės informacijos atskleidimo ribojimų.